

Schubertiada Vilabertran

Andrè Schuen, baríton
Daniel Heide, piano

Dijous 24 d'agost de 2023
20:30 h

ROBERT SCHUMANN (1810 — 1856)

12' **Der Schatzgräber**, op. 45/1 (1840)

Frühlingsfahrt, op. 45/2 (1840)

Der frohe Wandersmann, op. 77/1 (1840)

Der Einsiedler, op. 83/3 (1850)

25' **Liederkreis**, op. 39 (1840)

In der Fremde

Intermezzo

Waldesgespräch

Die Stille

Mondnacht

Schöne Fremde

Auf einer Burg

In der Fremde

Wehmut

Zwilicht

Im Walde

Frühlingsnacht

28' **Dichterliebe**, op. 48 (1840)

Im wunderschönen Monat Mai

Aus meinen Tränen sprießen

Die Rose, die Lilie, die Taube, die Sonne

Wenn ich in deine Augen seh'

Ich will meine Seele tauchen

Im Rhein, im heiligen Strome

Ich grolle nicht

Und wüssten's die Blumen

Das ist ein Flöten und Geigen

Hör' ich das Liedchen klingen

Ein Jüngling liebt ein Mädchen

Am leuchtenden Sommermorgen

Ich hab' im Traum geweinet

Allnächtlich im Traume

Aus alten Märchen winkt es

Die alten, bösen Lieder

PAUSA

© David Borrat

LIED THE FUTURE

“La joventut s’estima més ser estimulada que ser instruïda.”

Johann Wolfgang von Goethe

LA PLATAFORMA OBERTA AL TALENT EUROPEU DE LA SCHUBERTIADA

Lied the Future és el programa de suport a joves talents europeus en l'àmbit de la cançó poètica i de la música de cambra. La Schubertiada reforça així el seu vessant pedagògic, iniciat el 1994 amb el Curs Internacional de Lied i complementat des del 2018 amb l'Acadèmia de la Schubertiada. El programa facilita el **treball continuat amb grans mestres**, **reforça els concerts-debut** en el marc de la Schubertiada i aprofita la capacitat de projecció del festival per ajudar els joves artistes becats a introduir-se en el circuit mitjançant una **xarxa internacional de concerts**.

**Vols donar suport als joves músics
del programa *Lied the Future*?**

Escriu-nos a info@schubertiada.cat

“Lied the Future” és un projecte de l'Associació Franz Schubert,
en col·laboració amb la Fundació Banc Sabadell.

Associació
Franz Schubert

BSabadell
Fundació

www.schubertiada.cat/ca/lied-the-future

1840

Manuel Capdevila i Font

Musicògraf

El programa del concert d'avui, dedicat a **Robert Schumann**, està compost per tres blocs, un inicial de quatre lieder solts, un *Liederkreis* i *Dichterliebe*. Tota la primera part, dedicada al poeta Joseph von Eichendorff, i la segona a Heinrich Heine.

“El cantor del bosc alemany” com anomenaven Eichendorff (1788 — 1857) fou tan important com a poeta que com a novel·lista, i un dels poetes lírics més reconegut del Romanticisme alemany; no és estrany que inspirés a compositors com Mendelssohn, Brahms, Wolf, Nietzsche, Strauss, Pfitzner o Zemlinsky. Però qui més el va musicar va ser Schumann: vint-i-un lieder amb poemes seus.

Der Schatzgräber [El buscador de tresors o, més literalment, El desenterrador de tresors], és una de les dues primeres *Romanzen und Balladen I*, op. 45, composta a Leipzig el 1840. Mentre els àngels canten, el buscador de tresors cava; quan totes les pedres li cauen a sobre, els àngels canten entristits. L'altra, *Frühlingsfahrt* [Viatge primavera] parla de dos forçuts companys que deixen alegrement casa seva; el primer troba estimada i sogre rics; el segon envelleix tot deixant-se entabanar per sirenes seductores. *Der frohe Wandersmann* [L'alegre caminant], escrit també a Leipzig el 1840, canta a Déu per les meravelles de la natura, mentre que els ganduls que jeuen a casa seva només coneixen problemes; per què no cantar a ple pulmó com els rierols i les aloses? *Der Einsiedler* [El solitari] (Dresden, 1850) explica com un cansat mariner oblidat pel món invoca la nit tranquil·la.

El *Liederkreis*, op. 39 és un conjunt de dotze lieder compostos per Schumann a Leipzig el maig de 1840, l'any prodigiós en què omplí de lieder el seu catàleg.

In der Fremde [A l'estranger]: arriben núvols vermells de la meva pàtria, on ja no em coneix ningú; molt aviat reposaré. *Intermezzo* [Intermedi]: inspirat per la teva imatge meravellosa, entono una antiga cançó. *Waldesgespräch* [Conversa al bosc]: et

recone! Ets la bruixa Lorelei! Em coneixes bé, mai més sortiràs d'aquí! *Die Stille* [La calma]: només una pot saber que feliç que em sento! Ningú està tan tranquil com els meus pensaments. M'agradaria ser un ocellet que arribés al cel. Aquí Schumann deixà de musicar la tercera estrofa del poema d'Eichendorff: M'agradaria que ja fos demà! Dues aloses s'han posat a volar, una al costat de l'altra, i el meu cor segueix la seva cursa.

Mondnacht [Nit de lluna]: Era com si el cel hagués besat la terra, i ella somniés en ell; i la meua ànima desplegà les seves ales, com si volés cap a casa. *Schöne Fremde* [Bella llunyania]: els ramatges murmuren com si els déus fessin la seva ronda pels murs mig enderrocats; què somnio confús en la nit fantàstica, les estrelles em parlen amoroses d'una gran felicitat futura. *Aufeiner Burg* [En un castell]: el vell cavaller dorm sota la pluja, petrificat des de fa cents d'anys, a fora tot és silenci i pau, a la llunyania passa un alegre seguici nupcial, la núvia plora. *In der Fremde* [Lluny]: Sento murmurar la naturalesa, però no sé on soc, la lluna illumina el castell molt llunyà, com si en el florit jardí m'esperés l'estimada, ja fa temps morta! *Wehmut* [Melangia]: puc cantar content mentre ploro, com els rossinyols ploren melangiosos des de les gàbies; se senten els cors plens de joia sense sentir la profunda pena de la cançó. *Zwieliecht* [Mitja llum]: què vol dir aquesta joia? No deixis pasturar sol a un cérvol, venen caçadors. No confiïs en un amic insidiós. Desapareixes cansat i tornes renovat. Preservat i vetlla ben despert! *Im Walde* [En el bosc]: passen un seguici nupcial i una alegre cacera; arriba la nit i el meu cor s'esgarrifa. *Frühlingsnacht* [Nit de primavera]: passen els ocells, efluvis de primavera, voldria riure, voldria plorar, tot m'ho diu, m'ho murmura i m'ho canta: és meua!

Dichterliebe [Amor de poeta] és un cicle de setze lieder extrets de l'*Intermezzo líric* del *Llibre de Cançons* de Heine, compost per Schumann evidentment el 1840, a Leipzig, i dedicat a la històrica cantant Wilhelmine Schröder-Devrient (1804-1860). Aquella que, cantant *Fidelio*, va emocionar Beethoven, va convèncer Wagner de dedicar-se a la composició musical i, cantant-li *El rei dels verns*, va convèncer el vell Goethe de la genialitat del seu menyspreat Schubert. Curiosa dedicatòria d'un cicle que canta un home! Wilhelmine cantava en aquell moment com a membre de l'Òpera de Dresden; ignoro el motiu que motivà aquesta dedicatòria d'una obra que al principi estava destinada a Mendelssohn.

Mentre que el conjunt anterior estava compost de lieder solts, sense res a veure l'un amb l'altre, aquests constitueixen un cicle i van seguint una història que es va desenvolupant sense que hi hagi un títol per a cadascun, els separa un simple número. Fou editat per C.F. Peters el 1844 a Leipzig. La primera audició completa que es coneix és l'oferta el 1861 per Julius Stockhausen amb Johannes Brahms al piano.

Intermezzo líric de Heine, amb seixanta-cinc poemes, és considerat l'obra cimera del Romanticisme alemany, i la que més lectors li donà al poeta. Com escrigué el seu traductor al castellà Miguel Munárriz "ve a ser la culminació del romanticisme alemany i el final d'aquest corrent, es tracta d'una obra de joventut, però al mateix temps és la seva millor obra."

Andrè Schuen, baríton

Originari del Tirol del Sud (Itàlia), va créixer parlant tres llengües (ladí, italià i alemany), una versatilitat que es reflecteix en el seu repertori. Tot i que va començar estudiant violoncel, va estudiar posteriorment cant al Mozarteum de Salzburg amb Horiana Branisteanu i Wolfgang Holzmair, graduant-se el 2010. Des de llavors fins el 2014 va formar part de l'Òpera de Graz. Amb el seu company de lied Daniel Heide, se'l pot escoltar en auditoris com el Wigmore Hall de Londres, la Schubertiada, la Schubertiada, el Heidelberger Frühling, el Festival de Lieder d'Oxford, el Prinzregententheater de Munic, el Concertgebouw d'Amsterdam o el Konzerthaus de Viena. Els seus papers d'òpera inclouen Guglielmo (*Cosí fan tutte*), Figaro i el Comte d'Almaviva (*Les noces de Figaro*), *Don Giovanni* o *Ievgueni Oneguïu*.

Aquest és el setè concert d'Andrè Schuen a la Schubertiada; hi va debutar l'any 2018.

Daniel Heide, piano

És un dels pianistes acompanyants i de cambra més sol·licitats de la seva generació, i ofereix concerts per tota Europa i Àsia des de la seva graduació a la Hochschule für Musik "Franz Liszt" de Weimar. Entre els seus cantants habituals hi ha Andrè Schuen, Christoph Prégardien o Roman Trekel; ha tocat també amb Marie Seidler, Hanno Müller-Brachmann, Luca Pisaroni, Ruth Ziesak, Katharina Konradi i Konstantin Krimmel. En el terreny de la música de cambra ha fet concerts amb solistes com Tabea Zimmermann, Antje Weithaas, Wolfgang Emanuel Schmidt, Jens Peter Maintz, Friedemann Eichhorn, Barbara Buntrock, Julian Steckel o Konstanze von Gutzeit. El seu CD "Poèmes" amb la mezzosoprano Stella Doufexis, amb cançons de Claude Debussy, va rebre el Premi de la Crítica Discogràfica Alemanya 2013 i el CD amb Andrè Schuen, amb lieder de Robert Schumann, Hugo Wolf i Frank Martin, el premi ECHO Klassik 2016 com a jove artista de l'any.

Aquest és el quinze concert de Daniel Heide a la Schubertiada; hi va debutar l'any 2018.

www.schubertiada.cat

Col·laborador principal

 Sabadell
Fundació

Amb el suport de

 Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Organitzat per

 Associació
Franz Schubert

L'avantguarda inspira formes extraordinàries.

Audi Q5 amb llums OLED personalitzables i Matrix LED.

Únic i irreplicable. Així ets tu, i així també ha de ser el vehicle que conduïxes. L'Audi Q5, amb el seu disseny esportiu, s'adapta al teu estil amb una mentalitat avançada. Per això incorpora sistemes tan innovadors com ara l'Audi virtual cockpit, Amazon Alexa, Matrix LED i signatura OLED que et permet personalitzar-lo per fer-lo encara més teu. Tecnologies que t'avancen a un futur on el centre de tot són les teves emocions. Viu l'avantguarda amb l'Audi Q5.
audi.es/q5

Future is an attitude

Autopodium

Girona, Figueres, Olot, Lloret de Mar
autopodiumaudi.com

Emissions combinades de CO₂: 206-147 g/km. Consum de combustible: 9,1-5,6 l/100 km. Les xifres de consum de combustible i d'emissions de CO₂ es faciliten en intervals perquè depenen de l'equipament del vehicle seleccionat. Les xifres de consum i les emissions d'aquest vehicle només estan disponibles segons WLTP i no segons NEDC.

Schubertiada
Vilabertran

Dijous 24 d'agost de 2023
20:30 h
Canònica de Santa Maria
de Vilabertran

Andrè Schuen, baríton
Daniel Heide, piano

ROBERT SCHUMANN
(1810 — 1856)

Joseph von Eichendorff (1788 — 1857)

Der Schatzgräber

Wenn alle Wälder schliefen,
Er an zu graben hub,
Rastlos in Berges Tiefen
Nach einem Schatz er grub.

Die Engel Gottes sangen
Dieweil in stiller Nacht,
Wie rote Augen drangen
Metalle aus dem Schacht.

„Und wirst doch mein!“, und grimmer
Wühlt er und wühlt hinab!
Da stürzen Steine und Trümmer
Über den Narren herab.

Hohnlachen wild erschallte
Aus der verfall'nen Gruft,
Der Engelsang verhallte
Wehmütig in der Luft!

El buscador de tesoros

Quan tots els boscos dormien,
va començar a cavar
sense descans en les profunditats
de la muntanya, buscant un tresor.

Mentre els àngels de Déu cantaven
en la nit tranquil·la,
l'atreien com ulls vermells
els metalls de la mina.

“I sereu meus!” i furiós
cavava i cavava més endins,
fins que van caure pedres i runes,
totes sobre el neci.

Un crit salvatge i sarcàstic
ressonà en la mina enderrocada;
El cant dels àngels sonava,
trist, per l'espai.

Joseph von Eichendorff

Frühlingsfahrt

Es zogen zwei rüst'ge Gesellen
Zum erstenmal von Haus,
So jubelnd recht in die hellen,
Klingenden, singenden Wellen
Des vollen Frühlings hinaus.

Die strebten nach hohen Dingen,
Die wollten, trotz Lust und Schmerz,
Was Recht's in der Welt vollbringen,
Und wem sie vorüber gingen,
Dem lachten Sinnen und Herz.

Der erste, der fand ein Liebchen,
Die Schwieger kauft' Hof und Haus;
Der wiegte gar bald ein Bübchen,
Und sah aus heimlichem Stübchen
Behaglich ins Feld hinaus.

Dem zweiten sangen und logen
Die tausend Stimmen im Grund,
Verlockend' Sirenen, und zogen
Ihn in die buhlenden Wogen,
In der Wogen farbigen Schlund.

Und wie er auftaucht' vom Schlunde,
Da war er müde und alt,
Sein Schiffelein das lag im Grunde,
So still war's rings in der Runde,
Und über dem Wasser weht's kalt.

Es klingen und singen die Wellen
Des Frühlings wohl über mir;
Und seh' ich so kecke Gesellen,
Die Tränen im Auge mir schwellen—
Ach, Gott, führ' uns liebeich zu Dir!

Viatge primaveral

Van partir dos forçuts companys
per primera vegada de casa seva,
molt contents en les clares,
vibrants i harmonioses onades
de la florida primavera.

Tenien afanys molt elevats,
volien fer tot el que en el món és just,
malgrat alegries i penes;
i quan varen partir d'allà,
els somreia la ment i el cor..

El primer va trobar una estimada,
el sogre li comprà casa i corral,
aviat sondrollava un infant,
i des de la cambra familiar
contemplava plàcidament el camp.

Al segon li cantaren i entabanaren
les mil veus temptadores
de seductores sirenes, i l'arrossegaren
per les sensuals onades
d'un abisme sonor i colorit.

I quan sortí de l'abisme,
era vell i estava cansat;
jeia el seu vaixell al fons del mar,
al seu voltant tot era silenci,
i el vent bufava fred sobre les aigües.

Canten i ressonen les onades
de la primavera dintre meu;
i quan veig a dos companys tan atrevits,
les llàgrimes m'omplen els ulls...
Ah, Déu, porta'ns a fable cap a Tu!

Joseph von Eichendorff

Der frohe Wandersmann

Wem Gott will rechte Gunst erweisen,
Den schickt er in die weite Welt,
Dem will er seine Wunder weisen
In Berg und Wald und Strom und Feld.

Die Trägen, die zu Hause liegen,
Erquicket nicht das Morgenrot,
Sie wissen nur vom Kinderwiegen,
Von Sorgen, Last und Not um Brot.

Die Bächlein von den Bergen springen,
Die Lerchen schwirren hoch vor Lust,
Was sollt' ich nicht mit ihnen singen
Aus voller Kehl' und frischer Brust.

Den lieben Gott nur laß' ich walten;
Der Bächlein, Lerchen, Wind und Feld,
Und Erd' und Himmel will erhalten,
Hat auch mein Sach' aufs Best' bestellt.

L'alegre caminant

Déu envia a l'ample món
a qui vol mostrar la seva gràcia;
a qui vol mostrar les seves meravelles
en les muntanyes i el bosc i els rius i el camp.

Als ganduls que jeuen a casa seva,
no els refresca l'aurora rogent,
des del bressol infantil només coneixen
problemes, necessitats i preocupacions.

Els rierols salten per les muntanyes,
volen alegres les aloses per les altures,
per què no cantar amb elles
a ple pulmó i amb el pit inflat?

Deixo que el bon Déu em governi,
ell que alimenta els rierols, les aloses,
els boscos, els camps, la terra i el cel,
també curarà del meu destí de la millor
manera!

Joseph von Eichendorff

Der Einsiedler

Komm, Trost der Welt, du stille Nacht!
Wie steigst du von den Bergen sacht,
Die Lüfte alle schlafen,
Ein Schiffer nur noch, wandermüd',
Singt übers Meer sein Abendlied
Zu Gottes Lob im Hafen.

Die Jahre wie die Wolken gehn
Und lassen mich hier einsam stehn,
Die Welt hat mich vergessen,
Da tratst du wunderbar zu mir,
Wenn ich beim Waldesrauschen hier
Gedankenvoll gesessen.

O Trost der Welt, du stille Nacht!
Der Tag hat mich so müd gemacht,
Das weite Meer schon dunkelt,
Laß ausruhn mich von Lust und Not,
Bis daß das ew'ge Morgenrot
Den stillen Wald durchfunkelt.

Joseph von Eichendorff (1788 — 1857)

Liederkreis

In der Fremde

Aus der Heimat hinter den Blitzen rot
Da kommen die Wolken her,
Aber Vater und Mutter sind lange tot,
Es kennt mich dort keiner mehr.

Wie bald, ach wie bald kommt die stille Zeit,
Da ruhe ich auch, und über mir
Rauscht die schöne Waldeinsamkeit,
Und keiner kennt mich mehr hier.

El solitari

Vine, consol del món, tranquil·la nit!
Puges poc a poc per la muntanya,
tots els vents dormen,
només un mariner, cansat de viatjar,
canta en el mar el seu cant nocturn
lloant a Déu que el guia fins el port.

Els anys passen, com els núvols,
i em deixen aquí tot sol,
el món m'ha oblidat,
des que et vas acostar miraculosament,
quan estava assegut pensatiu,
escoltant els murmuris del bosc.

Oh, consol del món, tranquil·la nit!
El dia m'ha cansat molt,
el mar immens ja s'enfosqueix,
deixa'm descansar de plaers i misèries,
fins que el vermell de l'alba eterna
il·lumini el bosc tranquil.

Cercle de cançons

A l'estranger

Venen núvols vermells per les llampades
des de la meva pàtria,
però el pare i la mare són morts fa temps,
i allà ja no em coneix ningú.

Molt aviat, ai, vindran els temps tranquils,
quan també jo reposaré, i murmurarà
sobre meu la bella solitud del bosc,
i ací no em coneixerà tampoc ningú.

Intermezzo

Dein Bildnis wunderselig
Hab' ich im Herzensgrund,
Das sieht so frisch und fröhlich
Mich an zu jeder Stund'.

Mein Herz still in sich singet
Ein altes, schönes Lied,
Das in die Luft sich schwinget
Und zu dir eilig zieht.

Waldesgespräch

Es ist schon spät, es ist schon kalt,
Was reit'st du einsam durch den Wald?
Der Wald ist lang, du bist allein,
Du schöne Braut! Ich führ' dich heim!

„Groß ist der Männer Trug und
List,
Vor Schmerz mein Herz gebrochen ist,
Wohl irrt das Waldhorn her und hin,
O flieh! Du weißt nicht, wer ich bin.“

So reich geschmückt ist Roß und Weib,
So wunderschön der junge Leib,
Jetzt kenn' ich dich—Gott steh' mir bei!
Du bist die Hexe Loreley.

„Du kennst mich wohl—von hohem Stein
Schaut still mein Schloß tief in den Rhein.
Es ist schon spät, es ist schon kalt,
Kommst nimmermehr aus diesem Wald!“

Intermezzo

La teva imatge meravellosa
la porto al fons del cor;
em mira en tot moment
amb frescor i alegria.

Entona, silenciós, el meu cor
una antiga i bella cançó,
que s'eleva pels aires
i corre veloç cap a tu.

Conversa en el bosc

És ja tard i fa fred,
per què cavalques solitària pel bosc?
El bosc és gran i tu estàs sola,
oh bella núvia! T'acompanyaré fins a casa!

“Grans són les mentides i els enganys dels
homes,
el meu cor està destrossat pel dolor.
Sonen ací i allà trompes de caça,
fuig, tu no saps qui sóc!”

Un cavall i una dona amb tan rics ornaments,
una figura tan jove i meravellosa,
ara et reconec... Déu m'agafi confessat!
Ets la bruixa Lorelei!

“Em coneixes bé... des d'aquella alta roca
el meu castell mira silenciós cap al Rin.
És ja tard i fa fred,
mai més sortiràs d'aquest bosc!”

Die Stille

Es weiß und rät es doch Keiner,
Wie mir so wohl ist, so wohl!
Ach, wüßst' es nur Einer, nur Einer,
Kein Mensch es sonst wissen soll!

So still ist's nicht draußen im Schnee,
So stumm und verschwiegen sind
Die Sterne nicht in der Höh',
Als meine Gedanken sind.

Ich wünscht', ich wär' ein Vöglein
Und zöge über das Meer,
Wohl über das Meer und weiter,
Bis daß ich im Himmel wär'!

Mondnacht

Es war, als hätt' der Himmel,
Die Erde still geküßt,
Daß sie im Blütenschimmer
Von ihm nur träumen müßt'.

Die Luft ging durch die Felder,
Die Ähren wogten sacht,
Es rauschten leis die Wälder,
So sternklar war die Nacht.

Und meine Seele spannte
Weit ihre Flügel aus,
Flog durch die stillen Lande,
Als flöge sie nach Haus.

La calma

Ningú no pot saber ni endevinar
que feliç em sento, que feliç!
Ah, que només ho sàpiga una, només una,
i ningú més ho ha de saber!

Tan tranquil·la no està a fora la neu,
ni tan callades i silencioses
les estrelles en les altures,
com ho estan els meus pensaments.

M'agradaria ser un ocellet
i volaria per sobre els mars,
ben per sobre els mars i més enllà,
fins que arribés al cel!

Nit de lluna

Era com si el cel
hagués besat silencios la terra,
i entre les flors il·luminades,
ella somniés ara en ell.

La brisa passà pels camps,
les espigues s'ondularen suaument,
mormolaven baixet els boscos,
estrellada i clara era la nit.

I la meva ànima
desplegà les amples ales
i sobrevolà les tranquil·les terres,
com si volés cap a casa.

Schöne Fremde

Es rauschen die Wipfel und schauern,
Als machten zu dieser Stund'
Um die halb versunkenen Mauern
Die alten Götter die Rund'.

Hier hinter den Myrtenbäumen
In heimlich dämmernder Pracht,
Was sprichst du wirr, wie in Träumen,
Zu mir, phantastische Nacht?

Es funkeln auf mich alle Sterne
Mit glühendem Liebesblick,
Es redet trunken die Ferne
Wie von künftigen großen Glück!

Auf einer Burg

Eingeschlafen auf der Lauer
Oben ist der alte Ritter;
Drüben gehen Regenschauer,
Und der Wald rauscht durch das Gitter.

Eingewachsen Bart und Haare,
Und versteinert Brust und Krause,
Sitzt er viele hundert Jahre
Oben in der stillen Klause.

Draußen ist es still und friedlich,
Alle sind in's Tal gezogen,
Waldesvögel einsam singen
In den leeren Fensterbogen.

Eine Hochzeit fährt da unten
Auf dem Rhein im Sonnenscheine,
Musikanten spielen munter,
Und die schöne Braut, die weinet.

Bella llunyania

Murmuren els ramatges i s'estremeixen
com si en aquesta hora
fessin la seva ronda els antics déus
al voltant de murs mig enderrocats.

Darrere d'aquests matolls de murtra,
en la misteriosa esplendor del capvespre,
què em dius, fantàstica nit,
confusa, talment un somni?

Brillen per a mi totes les estrelles,
amb ardorosa mirada d'amor;
exaltada, em parla la llunyania
d'una futura gran felicitat!

En un castell

Endormiscat en el seu aguait
està allà dalt el vell cavaller;
cau del cel una xarbotada
i el bosc murmura entre les reixes.

Amb molta barba i els cabells llargs,
i petrificats el pit i la gorgera,
està assegut des de fa cents d'anys
a dalt, en la tranquil·la cella.

A fora hi ha silenci i pau,
tots han marxat a la vall;
canten solitaris els ocells del bosc
en les arcades buides de les finestres.

Passa allà al fons un seguici nupcial,
pel Rin il·luminat pel sol,
els músics toquen, alegres,
i la bella núvia, plora.

In der Fremde

Ich hör' die Bächlein rauschen
Im Walde her und hin,
Im Walde, in dem Rauschen
Ich weiß nicht, wo ich bin.

Die Nachtigallen schlagen
Hier in der Einsamkeit,
Als wollten sie was sagen
Von der alten, schönen Zeit.

Die Mondeschimmer fliegen,
Als säh' ich unter mir
Das Schloß im Tale liegen,
Und ist doch so weit von hier!

Als müßte in dem Garten
Voll Rosen weiß und rot,
Meine Liebste auf mich warten,
Und ist doch so lange tot.

Wehmut

Ich kann wohl manchmal singen,
Als ob ich fröhlich sei,
Doch heimlich Tränen dringen,
Da wird das Herz mir frei.

Es lassen Nachtigallen,
Spielt draußen Frühlingsluft,
Der Sehnsucht Lied erschallen
Aus ihres Kerkers Gruft.

Da lauschen alle Herzen,
Und alles ist erfreut,
Doch keiner fühlt die Schmerzen,
Im Lied das tiefe Leid.

Lluny

Sento murmurar el rierol
pel bosc, ací i allà;
malgrat el bosc i els murmuris
no sé on sóc.

Canten els rossinyols
en aquesta solitud,
com si em volguessin recordar
els bells temps passats.

Vola la claror de la lluna
com si veiés als meus peus
el castell que s'alça en la vall,
i, tanmateix, està molt lluny d'ací!

Com si en el jardí
ple de roses blanques i roges,
m'esperés la meva estimada,
i, tanmateix, ja fa molt de temps que és morta!

Melangia

A vegades puc molt bé cantar
com si estigués content,
mentre em cauen furtives llàgrimes
que alliberen el meu cor.

Quan a fora juga la brisa primaveral,
deixen sentir els rossinyols
un cant de melangia
des del fons de les seves gàbies.

Llavors el senten tots els cors
i tot s'omple de joia,
però ningú sent el dolor
i la profunda pena de la cançó.

Zwielicht

Dämmerung will die Flügel spreiten,
Schaurig rühren sich die Bäume,
Wolken ziehn wie schwere Träume—
Was will dieses Graun bedeuten?

Hast ein Reh du lieb vor andern,
Laß es nicht alleine grasen,
Jäger ziehn im Wald und blasen,
Stimmen hin und wieder wandern.

Hast du einen Freund hienieden,
Trau ihm nicht zu dieser Stunde,
Freundlich wohl mit Aug' und Munde,
Sintt er Krieg im tück'schen Frieden.

Was heut gehet müde unter,
Hebt sich morgen neugeboren.
Manches geht in Nacht verloren—
Hüte dich, sei wach und munter!

Im Walde

Es zog eine Hochzeit den Berg entlang,
Ich hörte die Vögel schlagen,
Da blitzten viel Reiter, das Waldhorn klang,
Das war ein lustiges Jagen!

Und eh' ich's gedacht, war alles verhallt,
Die Nacht bedeckt die Runde;
Nur von den Bergen noch rauschet der Wald
Und mich schauert's im Herzensgrunde.

Mitja llum

El capvespre estén les seves ales,
els arbres s'agiten lúgubrement,
passen els núvols com uns malsons...
Què vol dir aquesta angoixa?

Si estimes un cérvol més que als altres,
no el deixis pasturar tot sol,
arriben caçadors plegats al bosc
tocant els seus corns i després se'n van.

Si tens un amic en aquest món,
no hi confiïs en aquest moment.
Malgrat els ulls i les paraules amicals,
en la pau insidiosa pensa en la guerra.

El que avui desapareix cansat,
s'aixecarà demà renovat.
Però molt es perd en la nit...
Preserva't, i vetlla ben despert!

En el bosc

Passà per la muntanya un seguici nupcial,
sentia cantar els ocells,
brillaren molts cavallers, sonà el corn de caça,
era una alegre cacera!

I abans del que em pensava, tot s'esvàí,
i la nit cobrí tot el voltant.
Només murmurava el bosc en la muntanya
i em vaig esgarriar fins al fons del meu cor.

Frühlingsnacht

Überm Garten durch die Lüfte
Hört' ich Wandervogel zieh'n,
Das bedeutet Frühlingsdüfte,
Unten fängt's schon an zu blühen.

Jauchzen möcht' ich, möchte weinen,
Ist mir's doch, als könnt's nicht sein!
Alte Wunder wieder scheinen
Mit dem Mondesglanz herein.

Und der Mond, die Sterne sagen's,
Und im Traume rauscht's der Hain
Und die Nachtigallen schlagen's:
Sie ist Deine, sie ist Dein!

Heinrich Heine (1797 — 1856)

Dichterliebe

Im wunderschönen Monat Mai

Im wunderschönen Monat Mai,
Als alle Knospen sprangen,
Da ist in meinem Herzen
Die Liebe aufgegangen.

Im wunderschönen Monat Mai,
Als alle Vögel sangen,
Da hab' ich ihr gestanden
Mein Sehnen und Verlangen.

Aus meinen Tränen sprießen

Aus meinen Tränen spriessen
Viel blühende Blumen hervor,
Und meine Seufzer werden
Ein Nachtigallenchor.

Nit de primavera

Pels aires del jardí
sento passar els ocells migratoris,
això vol dir efluvis de primavera,
i que la terra comença a florir.

Voldria exultar de joia, voldria plorar!
Em sembla que no pot ésser veritat!
Reapareixen antigues meravelles
a la llum de la lluna!

I m'ho diuen la lluna i les estrelles,
m'ho murmuren en somnis els boscos,
m'ho canten els rossinyols:
és teva, és teva!

Amor de poeta

En el meravellós mes de maig

En el meravellós mes de maig,
quan s'obren totes les poncelles,
llavors és quan arriba
l'amor al meu cor.

En el meravellós mes de maig,
quan tots els ocells canten,
llavors és quan sento
les meves ànsies i els meus anhels.

Broten de les meves llàgrimes

Broten de les meves llàgrimes
moltes flors exuberants,
i els meus sospirs esdevenen
un cor de rossinyols.

Und wenn du mich lieb hast, Kindchen,
Schenk' ich dir die Blumen all',
Und vor deinem Fenster soll klingen
Das Lied der Nachtigall.

Die Rose, die Lilie, die Taube, die Sonne

Die Rose, die Lilie, die Taube, die Sonne,
Die lieb' ich einst alle in Liebeswonne.
Ich lieb' sie nicht mehr, ich liebe alleine
Die Kleine, die Feine, die Reine, die Eine;
Sie selber, aller Liebe Wonne,
Ist Rose und Lilie und Taube und Sonne.

Wenn ich in deine Augen seh'

Wenn ich in deine Augen seh',
So schwindet all' mein Leid und Weh';
Doch wenn ich küsse deinen Mund,
So werd' ich ganz und gar gesund.

Wenn ich mich lehn' an deine Brust,
Kommt's über mich wie Himmelslust;
Doch wenn du sprichst: ich liebe dich!
So muss ich weinen bitterlich.

Ich will meine Seele tauchen

Ich will meine Seele tauchen
In den Kelch der Lilie hinein;
Die Lilie soll klingend hauchen
Ein Lied von der Liebsten mein.

Das Lied soll schauern und beben,
Wie der Kuss von ihrem Mund,
Den sie mir einst gegeben
In wunderbar süsser Stund'.

I si tu m'estimes, noieta,
et regalaré totes les flors,
i sonarà sota la teva finestra
la cançó del rossinyol.

La rosa, el lliri, el colom, el sol

La rosa, el lliri, el colom, el sol.
Un dia els estimava a tots embriagat.
Ara ja no els estimo més, només estimo
la petita, la bella, la pura, l'única;
ella sola reuneix totes les delícies de l'amor,
és rosa, lliri, colom, sol.

Quan miro els teus ulls

Quan miro els teus ulls,
s'esvaeixen tots els meus mals,
i quan beso la teva boca,
em trobo guarit del tot.

Quan em reclino en el teu pit,
em ve al damunt un plaer del cel;
però quan em dius "T'estimo!"
em poso a plorar amargament.

Vull submergir la meva ànima

Vull submergir la meva ànima
dins del calze de l'assutzena;
l'hàlit de l'assutzena ha de sonar
com una cançó de l'estimada.

La cançó ha de bategar i tremolar
com el bes de la seva boca,
el que un dia em va donar
en una hora meravellosa i dolça.

Im Rhein, im heiligen Strome

Im Rhein, im heiligen Strome,
Da spiegelt sich in den Well'n
Mit seinem grossen Dome,
Das grosse, heilige Köln.

Im Dom da steht ein Bildnis,
Auf gold'nem Leder gemalt;
In meines Lebens Wildnis
Hat's freundlich hineingestrahlt.

Es schweben Blumen und Eng'lein
Um unsre liebe Frau;
Die Augen, die Lippen, die Wäng'lein,
Die gleichen der Liebsten genau.

Ich grolle nicht

Ich grolle nicht, und wenn das Herz auch
bricht,
Ewig verlor'nes Lieb! ich grolle nicht.
Wie du auch strahlst in Diamantenpracht,
Es fällt kein Strahl in deines Herzens Nacht.

Das weiss ich längst. Ich sah dich ja im
Traume,
Und sah die Nacht in deines Herzens Raume,
Und sah die Schlang', die dir am Herzen frisst,
Ich sah, mein Lieb, wie sehr du elend bist.

Und wüssten's die Blumen

Und wüssten's die Blumen, die kleinen,
Wie tief verwundet mein Herz,
Sie würden mit mir weinen,
Zu heilen meinen Schmerz.

En el sagrat corrent del Rin

En el sagrat corrent del Rin
s'emmiralla entre les onades
amb la seva gran catedral
la gran i sagrada Colònia.

En la catedral hi ha una imatge
pintada sobre pell daurada;
ha lluit molt benèvola
en el desert de la meua vida.

Envolten flors i angelets
la nostra amada Verge;
els ulls, els llavis, les galtes,
són exactes als de l'estimada.

No et guardo rancor

No et guardo rancor, ni quan se'm trenca el
cor,
amor per sempre perdut!, no et guardo rancor.
Quan brilles amb esplendor diamantina
cap raig illumina la nit del teu cor.

Això ja fa temps que ho sé. Ja t'havia vist en
sommis
i veia la nit en el teu pit
i veia la serpent que et devora el cor,
i veia, estimada, que desgraciada ets.

Si sabessin les flors

Si sabessin les flors, les petites,
com està de ferit el meu cor,
plorarien amb mi
per alleujar el meu dolor.

Und wüssten's die Nachtigallen,
Wie ich so traurig und krank,
Sie liessen fröhlich erschallen
Erquickenden Gesang.

Und wüssten sie mein Wehe,
Die goldenen Sternelein,
Sie kämen aus ihrer Höhe,
Und sprächen Trost mir ein.

Sie alle können's nicht wissen,
Nur eine kennt meinen Schmerz:
Sie hat ja selbst zerrissen,
Zerrissen mir das Herz.

Das ist ein Flöten und Geigen

Das ist ein Flöten und Geigen,
Trompeten schmetternd darin;
Da tanzt wohl den Hochzeitsreigen
Die Herzallerliebste mein.

Das ist ein Klingen und Dröhnen,
Ein Pauken und ein Schalmei'n;
Dazwischen schluchzen und stöhnen
Die lieblichen Englein.

Hör' ich das Liedchen klingen

Hör' ich das Liedchen klingen,
Das einst die Liebste sang,
So will mir die Brust zerspringen
Von wildem Schmerzdrang.

Es treibt mich ein dunkles Sehnen
Hinauf zur Waldeshöh',
Dort löst sich auf in Tränen
Mein übergrosses Weh'.

I si sabessin els rossinyols
com estic de trist i malalt,
farien ressonar, alegres,
els seus cants reconfortants.

I si sabessin el meu pesar
les daurades estrelletes,
baixarien de les altures
i em dirien paraules de consol.

Però cap d'elles pot saber-ho,
només una coneix el meu dolor;
és ella la que ha destrossat,
destrossat el meu cor.

Se senten flautes i violins

Se senten flautes i violins,
ressonen també trompetes,
acompanyen les danses de les noces
de l'estimada del meu cor.

Se sent ara el ressò
de timbals i caramelles;
entremig ploren i sospiren
els amables angelets.

Sento entonar una cançoneta

Sento entonar una cançoneta
que un dia cantava l'estimada,
el meu cor sembla trencar-se
per l'impuls salvatge del dolor.

M'empeny un obscur anhel
cap a les altures del bosc,
allà es desfà en llàgrimes
la meva pena desmesurada.

Ein Jüngling liebt ein Mädchen

Ein Jüngling liebt ein Mädchen,
Die hat einen andern erwählt;
Der andre liebt eine andre,
Und hat sich mit dieser vermählt.

Das Mädchen nimmt aus Ärger
Den ersten besten Mann,
Der ihr in den Weg gelaufen;
Der Jüngling ist übel dran.

Es ist eine alte Geschichte,
Doch bleibt sie immer neu;
Und wem sie just passiert,
Dem bricht das Herz entzwei.

Am leuchtenden Sommermorgen

Am leuchtenden Sommermorgen
Geh' ich im Garten herum.
Es flüstern und sprechen die Blumen,
Ich aber wandle stumm.

Es flüstern und sprechen die Blumen,
Und schau'n mitleidig mich an:
"Sei unsrer Schwester nicht böse,
Du trauriger, blasser Mann."

Un jove estima una noia

Un jove estima una noia.
que n'ha escollit un altre;
aquest n'estima una altra
i s'hi ha casat.

La noia despitada
pren el primer bon home
que troba en son camí;
i el jove es desespera.

És una vella història,
però resulta sempre nova;
i trenca el cor
al qui li passa.

En el lluminós matí d'estiu

En el lluminós matí d'estiu
passejo pel jardí.
Murmuren i parlen les flors,
però jo camino silenciós.

Murmuren i parlen les flors,
i em miren compassives:
"No t'enfadis amb la nostra germana,
home pàl·lid i entristit!"

Ich hab' im Traum geweinet

Ich hab' im Traum geweinet,
Mir träumte, du lägest im Grab.
Ich wachte auf, und die Träne
Floss noch von der Wange herab.

Ich hab' im Traum geweinet,
Mir träumt', du verliessest mich.
Ich wachte auf, und ich weinte
Noch lange bitterlich.

Ich hab' im Traum geweinet,
Mir träumte, du wär'st mir noch gut.
Ich wachte auf, und noch immer
Strömt meine Tränenflut.

Allnächtlich im Traume

Allnächtlich im Traume seh' ich dich
Und sehe dich freundlich grüssen,
Und laut aufweinend stürz' ich mich
Zu deinen süssen Füssen.

Du siehest mich an wehmütiglich
Und schüttelst das blonde Köpfchen;
Aus deinen Augen schleichen sich
Die Perlentränentröpfchen.

Du sagst mir heimlich ein leises Wort
Und gibst mir den Strauss von Zypressen.
Ich wache auf, und der Strauss ist fort,
Und's Wort hab' ich vergessen.

He plorat en somnis

He plorat en somnis,
somniava que eres a la tomba.
M'he despertat, i les llàgrimes
encara em queien per les galtes.

He plorat en somnis,
somniava que m'abandonaves.
M'he despertat, i he plorat
encara molta estona amargament.

He plorat en somnis,
somniava que encara m'estimaves.
M'he despertat, i ha seguit
rajant la font de les meves llàgrimes.

Cada nit et veig en somnis

Cada nit et veig en somnis,
et veig saludar-me amablement,
jo ploro vivament i em llenço
als teus dolços peus.

Tu em mires melangiosa
i mous el teu capet ros;
dels teus ulls surten furtives
les gotes perlades de les teves llàgrimes.

Em dius secretament una dolça paraula
i em dones un ram de xiprers.
Quan em desperto, el ram no hi és
i he oblidat la paraula.

Aus alten Märchen winkt es

Aus alten Märchen winkt es
Hervor mit weisser Hand,
Da singt es und da klingt es
Von einem Zauberland;

Wo bunte Blumen blühen
Im gold'nen Abendlicht,
Und lieblich duftend glühen,
Mit bräutlichem Gesicht;

Und grüne Bäume singen
Uralte Melodei'n,
Die Lüfte heimlich klingen,
Und Vögel schmetterten drein;

Und Nebelbilder steigen
Wohl aus der Erd' hervor,
Und tanzen luft'gen Reigen
Im wunderlichen Chor;

Und blaue Funken brennen
An jedem Blatt und Reis,
Und rote Lichter rennen
Im irren, wirren Kreis;

Und laute Quellen brechen
Aus wildem Marmorstein.
Und seltsam in den Bächen
Strahlt fort der Widerschein.

Ach, könnt' ich dorthin kommen,
Und dort mein Herz erfreu'n,
Und aller Qual entnommen,
Und frei und selig sein!

Ach! jenes Land der Wonne,
Das seh' ich oft im Traum,
Doch kommt die Morgensonne,
Zerfließt's wie eitel Schaum.

Em criden antigues llegendes

Em criden antigues llegendes
amb blanca mà;
les seves tonades em canten
una terra encisada.

On floreixen flors virolades
en la llum daurada del vespre,
i els seus amables perfums
encenen els anhels matrimonials;

i els arbres verds canten
remotes melodies,
les brises bufen tranquil·les,
i el ocells canten alegres.

I sorgeixen de la terra
imatges nebuloses,
que dansen etèries rotllanes
en un cor meravellós.

I cremen guspises blaves
en cada fulla i en cada branca,
i voltegen llumetes vermelles
en cercles incerts i embrollats.

I ragen sorolloses fonts
de salvatges roques de marbre,
i fantàstiques besllums
brillen en els rierols.

Ah, si pogués anar-hi
per alegrar el meu cor,
oblidar totes les penes,
i ser lliure i feliç!

Ah! Aquell país meravellós
el veig sovint en somnis,
però en arribar el sol matinal
s'esvaeix com una tènue bombolla.

Die alten, bösen Lieder

Die alten, bösen Lieder,
Die Träume bö's und arg,
Die lasst uns jetzt begraben,
Holt einen grossen Sarg.

Hinein leg' ich gar manches,
Doch sag' ich noch nicht was;
Der Sarg muss sein noch grösser,
Wie's Heidelberger Fass.

Und holt eine Totenbahre
Und Bretter fest und dick;
Auch muss sie sein noch länger,
Als wie zu Mainz die Brück'.

Und holt mir auch zwölf Riesen,
Die müssen noch stärker sein
Als wie der starke Christoph
Im Dom zu Köln am Rhein.

Die sollen den Sarg forttragen,
Und senken ins Meer hinab;
Denn solchem grossen Sarge
Gebührt ein grosses Grab.

Wisst ihr, warum der Sarg wohl
So gross und schwer mag sein?
Ich senkt' auch meine Liebe
Und meinen Schmerz hinein.

Les cançons velles i tristes

Les cançons velles i tristes
i els somnis dolents i pesats,
deixeu que ara els enterri,
busqueu-me un gran taüt.

Hi posaré a dins moltes coses,
però encara no us diré el què;
el taüt ha d'ésser més gros encara
que el gran tonell de Heidelberg.

I busqueu-me una civera
amb travessers sòlids i fermes;
també ha d'ésser més llarga encara
que el gran pont de Magúncia.

I busqueu-me també dotze gegants,
que han d'ésser més forts encara
que el forçut Sant Cristòfor
de la catedral de Colònia al Rin.

Hauran de portar el taüt
i llençar-lo al fons del mar;
car un taüt tan gros
mereix una gran tomba.

Sabeu per què el taüt
ha d'ésser tan gros i pesat?
Perquè hi posaré a dintre
el meu amor i les meves penes.

Traduccions de Manuel Capdevila i Font

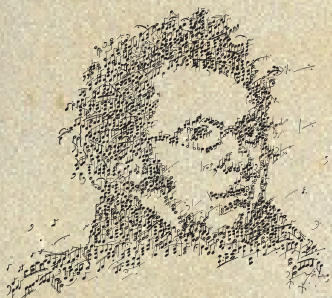
SCHUBERTIADE

SCHWARZENBERG

del 15 al 23 de juny 2024
del 24 d'agost a l'1 de setembre

HOHENEMS

del 27 d'abril a l'1 de maig 2024
de l'11 al 14 de juliol / del 2 al 6 d'octubre

RECITALS DE LIED - RECITALS DE PIANO - CONCERTS DE CAMBRA

Louise Alder, Leif Ove Andsnes, Apollon Musagète Quartett, Ilker Arcayürek, Aris Quartett, Armida Quartett, Michael Barenboim, Elena Bashkirova, Andreas Bauer Kanabas, Belcea Quartet, Guillaume Bellom, Kristian Bezuidenhout, Ian Bostridge, Ammiel Bushakevitz, Gautier Capuçon, Renaud Capuçon, Gérard Caussé, Bertrand Chamayou, Guillaume Chilemme, Martina Consonni, Michela Sara De Nuccio, Helmut Deutsch, Karel Dohnal, Julius Drake, Elias String Quartet, Christoph EB, Till Fellner, Jeremias Friedl, Tomáš Františ, David Fray, Josef Gilgenreiner, Matthias Goerne, Filippo Gorini, Patrick Grahl, Raphaela Gromes, Julia Hagen, Hagen Quartett, Viviane Hagner, Marc-André Hamelin, Daniel Heide, Nikola Hillebrand, Hartmut Höll, Gerold Huber, Sarah Jégou-Sageman, Dag Jensen, Jerusalem Quartet, Victor Julien-Laferrrière, Adam Laloum, Sharon Kam, Christiane Karg, Julia Kleiter, Katharina Konradi, Harriet Krijgh, Konstantin Krimmel, Adrien La Marca, Dejan Lazić, Elisabeth Leonskaja, Paul Lewis, Niklas Liepe, Mandelring Quartett, Malcolm Martineau, Sabine Meyer, Joseph Middleton, Minetti Quartett, Benedict Mitterbauer, Martin Mitterutzner, Nils Mönkemeyer, Daniel Müller-Schott, Oberon Trio, Anne Sofie von Otter, Pavel Haas Quartett, Mauro Peter, Jan Petryka, Francesco Piemontesi, Alois Posch, Christoph Prégardien, Quartetto di Cremona, Quatuor Modigliani, Sophie Rennert, Petr Ries, Fatma Said, Andrè Schuen, Schumann Quartett, Golda Schultz, Baiba Skride, Lauma Skride, Kian Soltani, Alexey Stadler, David Steffens, Knut Sundquist, Yaara Tal & Andreas Groethuysen, Emmanuel Tjeknavorian, Maren Ulrich, Přemysl Vojta, Jonathan Ware, William Youn, Christian Zacharias, Georg Zeppenfeld

Informació i venda d'entrades

Schubertiade GmbH, P. O. Box 100, 6845 Hohenems, Austria

Tel +43/(0)5576/72091, Email: info@schubertiade.at

www.schubertiade.at

Schubertíada

31a edició

Estimaràs la música

La Schubertíada, compromesa amb la sostenibilitat.

Amb el suport de Fundació Caixa d'Enginyers.

La Schubertíada és un festival que promou la gran tradició de la música clàssica, però a l'hora és una entitat centrada en la joventut i en les preocupacions socials dels nostres temps. És per això que vol promoure una nova cultura sostenible i sensible amb la situació climàtica actual. Això comporta la introducció de criteris de sostenibilitat en totes les activitats i pràctiques quotidianes del festival, fomentar els hàbits sostenibles entre el personal i informar tots els usuaris del festival dels beneficis que això suposa.

La Schubertíada col·labora amb el segell *Biosphere Certified 2023*, un certificat que reconeix les bones pràctiques que garanteixen la sostenibilitat i aposten per una gestió responsable i respectuosa amb el medi ambient i el retorn social. A mig termini, la Schubertíada té com a objectiu adquirir la categoria "Green Festival", promoguda per la European Festival Association.

Caixa d'Enginyers

AGRAÏMENTS

Col·laborador principal

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Amb l'ajut de

Diputació de Girona

Ajuntament de Figueres
www.figueres.cat

Castelló d'Empúries

Ajuntament de Vilabertran

Amb el patrocini de

Damm
Fundació

Gràcies a

Audi

Autopodium
Girona · Olot · Figueres · Lloret de Mar

CONSELL COMARCAL
DE L'ALT EMPORDÀ

AVINYONET DE
PUIGVENTÓS
AJUNTAMENT

Mitjà col·laborador

Col·laboradors institucionals

En col·laboració amb

Bisbat de Girona · Liederbend · Nord Produccions i Events · Parròquia de Santa Maria de Vilabertran

Partners internacionals

Liedzentrum Heidelberg · Schubertiade · Der Lyrische Salon Weimar

Organitza

Associació
Franz Schubert